

«Innherredsnettverket»

vår modell og våre erfaringer

Trondheim 19.10.2018

Åge Larsen, Spesialsykepleier

Elisabeth Løvaas, Spesialsykepleier

Arne Okkenhaug, Master i tverrfaglig helse – og sosialarbeid

HNT HF, Klinikk for PHV og rus, Sykehuset Levanger

KMTnettverk Innherred

- keep it small, sweet and simple

Trondheim 19.10.2018

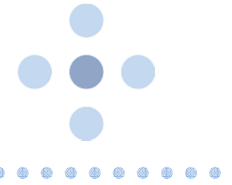
Arne Okkenhaug , Master i tverrfaglig helse – og sosialarbeid

HNT HF, Klinikk for PHV og rus, Sykehuset Levanger

Nettverk Kognitiv miljøterapi Innherred

www.hnt.no/KMTnettverk

- Skal stimulere til utbredelse og praktisk utøvelse av kognitiv miljøterapi
- Nettverk for fagfolk fra Bufetat og sykehusene i Helse Nord-Trøndelag. Åpent for alle institusjoner som har/er i ferd med å ta NFKT sin modul 1 eller tilsvarende kompetanse innen kognitiv terapi
- Nettverksmøter avholdes 4- 6 ganger i året og er uten formell makt. Brukes til utvikling av forslag som ledelsesforankres, og gjennomføres i samarbeid mellom Helseforetaket og Bufetat
- Evaluering av mål, virkemidler og nettverkets sammensetning hvert år, på nettverksmøtet i januar

Nettverk Kognitiv miljøterapi Innherred

Tema /saker vi har diskutert/gjennomført:

Avklare tankegods, erfaringsutveksling, status og forventninger fra de som er nye i gruppen

Vi gjennomfører en heldag og en halvdag fagsamling

Kursing i KT for «viderekomne» miljøterapeuter i KT

Implementering av

Kognitiv terapi i miljøterapien

Nettverk. Hvordan skal det se ut og hvem deltar?

Psykiatri

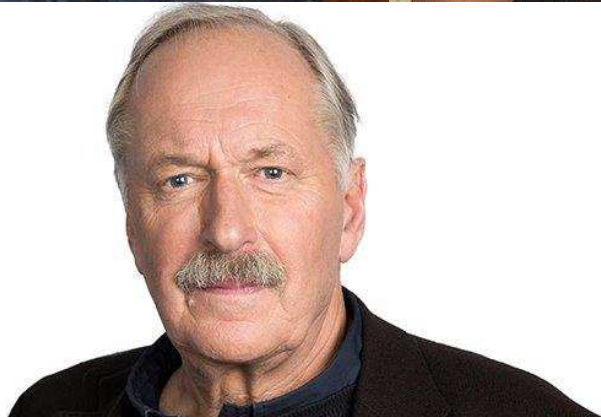
REGION

Kognitiv miljøterapi

Bente Borg, sygeplejerske, MCN, Klinisk
kvalitetskoordinator
bente.borg@regionh.dk

Marina Nielsen, sygeplejerske, MCN, klinisk
oversygeplejerske
marina.nielsen@regionh.dk

- Psykiatrisk center Sct. Hans, Afd. M, Boserupvej 2, 4000 Roskilde,
Danmark

Nettverk Kognitiv miljøterapi Innherred

www.hnt.no/KMTnettverk

- Vi "snylter" på hverandres erfaringer, kompetanse og økonomi i nettverket. Flere deler på utgifter, og hver enkelt krone utnyttes maksimalt til kurs og andre opplegg vi kan arrangere
- Implementering av kognitiv miljøterapi lettes ved at man ser, hører og lærer av hverandres erfaringer, og blir en del av et større fellesskap
- Det er nødvendig at nettverkets deltagere er ildsjeler
- Det er svært viktig med støtte fra ledelsen om en skal lykkes med implementeringen

Avslutning

Nettverk Kognitiv miljøterapi Innherred

www.hnt.no/KMTnettverk

Arne.okkenhaug@hnt.no 74098662 / 45674104

KOGNITIV MILJØTERAPI

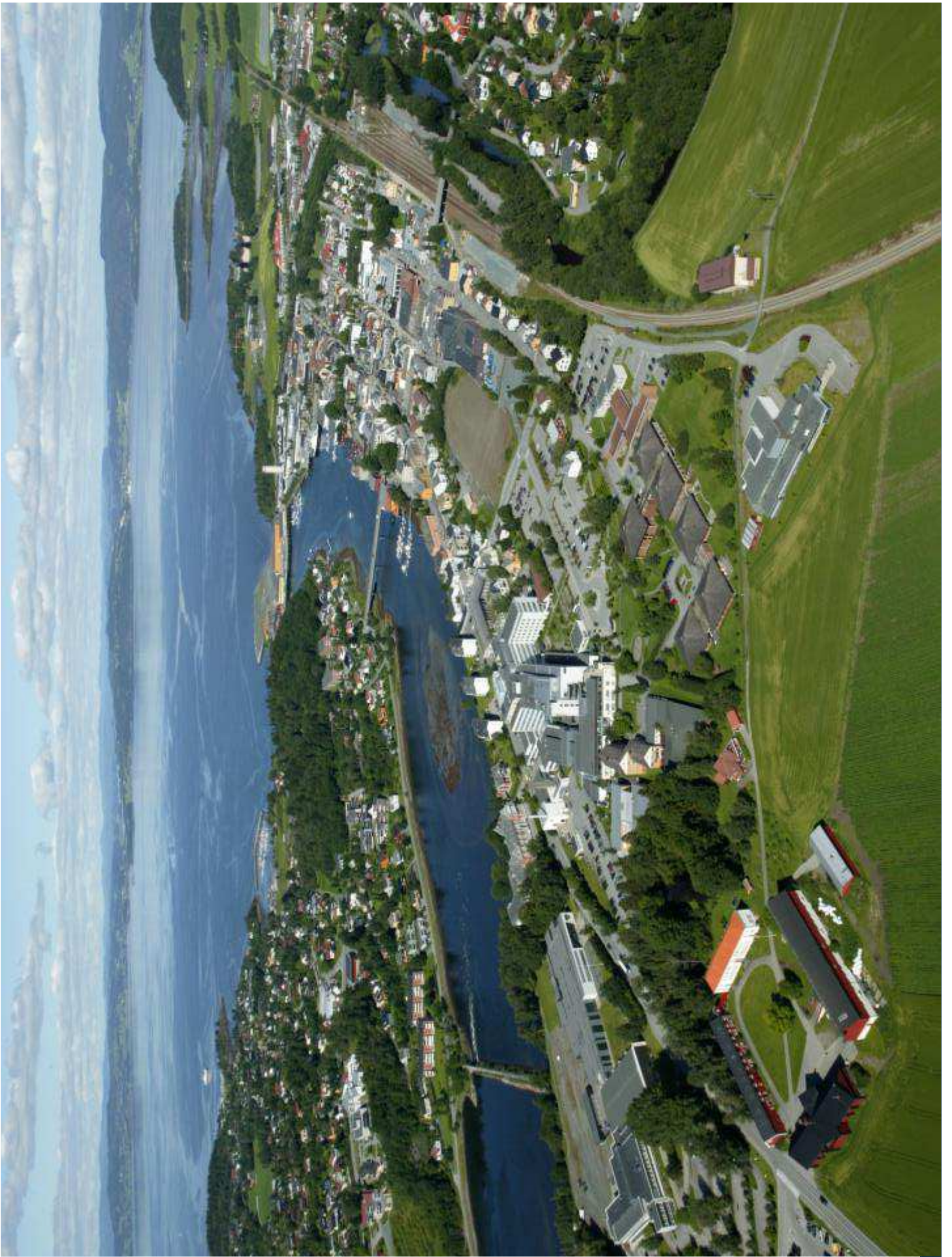
- implementering og praksis

Trondheim 19.10.2018

Åge Larsen, Spesialsykepleier, Seksjon psykoser
Elisabeth Løvaas, Spesialsykepleier, Allmennpsyk. pol.kl.

HNT HF, Klinikk for PHV og rus, Sykehuset Levanger

Utredning, behandling og rehabilitering

SEKSJON ALLMENNBEHANDLING

12 sengeplasser (etter flytting til nybygg 31.08.18)

328 innleggelser i 2017, inkludert 165 interne overflyttinger

10,2 dager gjennomsnittlig liggetid

Pasientkategorier

Kriser / tilpasningsforstyrrelser, personlighets-forstyrrelser, affektive lidelser, post-partum lidelser, angst - og tvangs-lidelser, ADHD, alkohol og medikamentrelaterte tilstander, selvmordsproblematikk (ikke aktivt selvmordstruede). Få psykosepasienter og primære spiseforstyrrelser

Ca. 30 ansatte

(3 spesialsykepleiere og 1 spesialsosionom gikk til poliklinikk v/omorganisering, alle med kognitivutdanning)

Utredning, behandling og rehabilitering

SEKSJON ALLMENNBEHANDLING

Utredning, behandling og rehabilitering

SEKSJON ALLMENNBEHANDLING

Faste behandlingsaktiviteter – [Ukeplan](#)

Fysisk aktivitet x 3

Kognitive grupper x 4 (endret til 45 min x 3, samme tema hver uke)

Kognitiv kafé x 2

Individuelle samtaler med kognitiv tilnærming

Trekant-teamet:

Pasient

Miljøterapeut

Behandler

Individuelle behandlingsplaner

Utredning, behandling og rehabilitering
Seksjon psykoser

10 sengeplasser
100 enkeltinnleggelser i 2017
Ca. 27 dager gjennomsnittlig liggetid

Pasientkategorier

Psykoser F 20 – 29
Dobbeltdiagnoser

Ca. 25 ansatte

Utredning, behandling og rehabilitering

Seksjon psykoser

Faste behandlingsaktiviteter – Ukeplan

Fysisk trening x 4 (gymsal, «Lille treningsrom», treningsstudio, utendørs, klatregruppe)

Friluftsgruppe x 1

Undervisning (Psykoedukasjon og kognitiv terapi) x 2

Behandlingsteam:

En psykolog eller lege + to miljøkontakter

Fysioterapeut, sosionom og ergoterapeut ved behov

Individuelle behandlings/utredningsplaner

TIDSLINJE IMPLEMENTERING

2007

Kompetansemål

Ferdighetstrening

Miljøterapeutiske grep

«Spredd» KMT eksternt

Egen artikkel

Felles veiledning

Fagkoordinator samarbeid

«Danish dynamite»

Internkurs/opplæring

Fagdager

Kongsberg DPS

Kurs Öesterich

Nettverkssamling Oslo

Pasientundervisning

72t kurs KT-P

Orkdal DPS

KMT i virksomhetsplan

Utdanning av personalet

Pasientundervisning

Veiledning & ferdighetstrening

Nettverksbygging

KOGNITIV MILJØTERAPI

Kognitiv terapi

+

Miljøterapi

=

KOGNITIV MILJØTERAPI

KOGNITIV TERAPI

Psykiske lidelser påvirker **tanker og følelser**
Kan få oss til å handle uhensiktsmessig

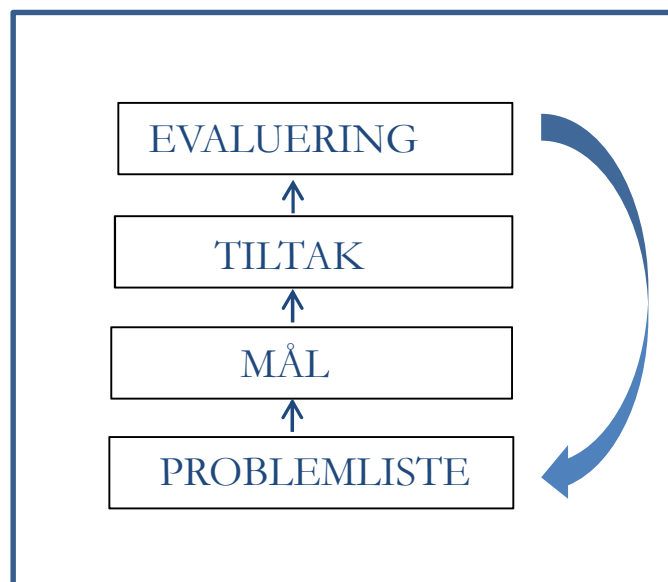
Situasjonen alene gir ikke ubehagelige følelser, men vår **fortolkning** av det som skjer kan medføre ubehag

Kartlegger **sammenheng** mellom tanker, følelser og atferd

MILJØTERAPI

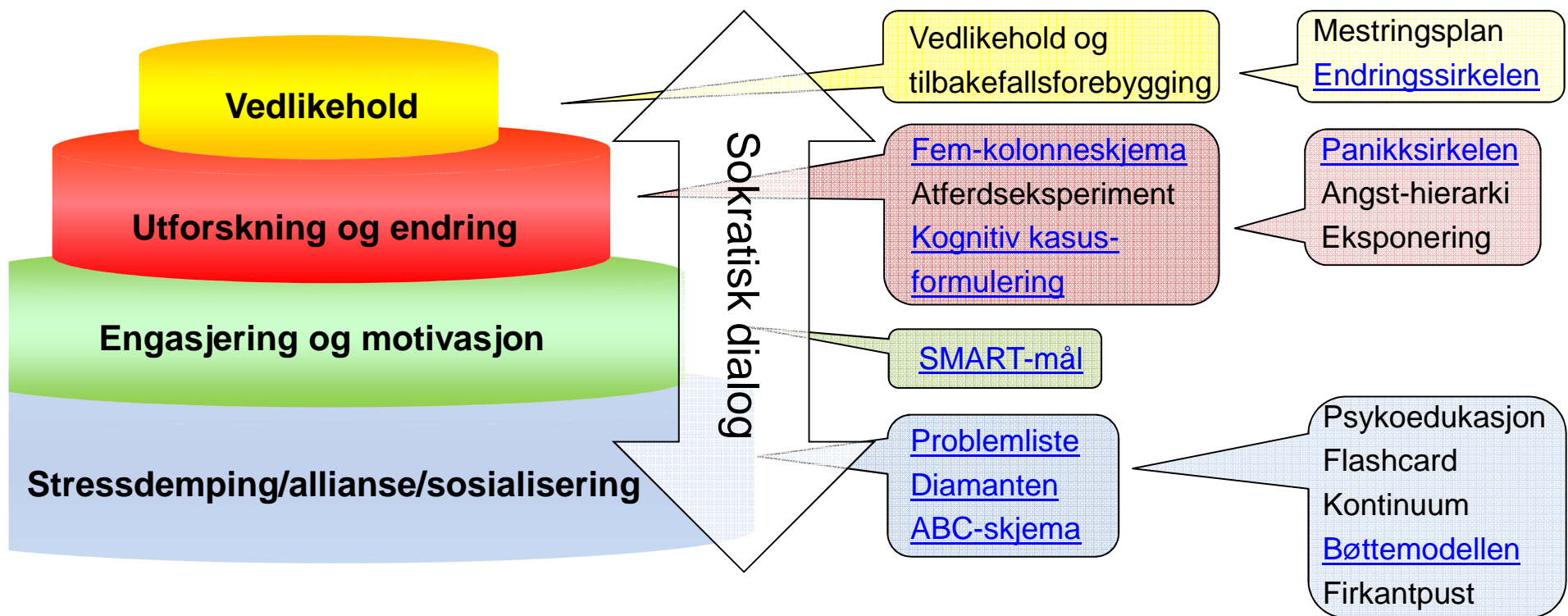
Miljøterapi betegner en samhandlingsform som preges av miljøterapeutens planlagte, tilrettelagte og systematiske bruk av det som skjer i samspillet mellom bruker og miljøterapeut i miljøet, i «her og nå»-situasjonen

ARBEIDSMODELLEN

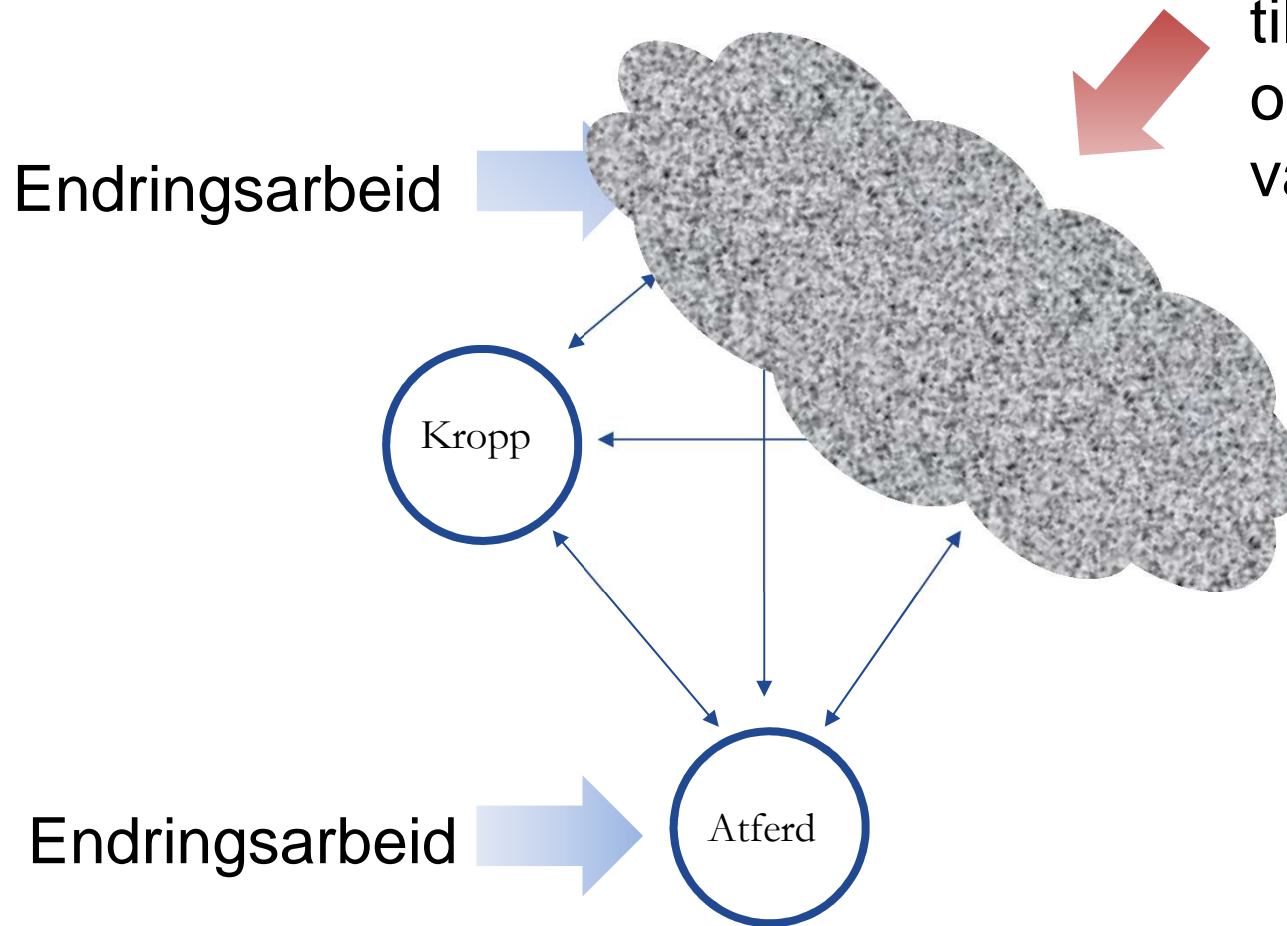
FASER

TEKNIKKER & VERKTØY

Den kognitive diamant

Stort stress gjør
tilgangen til tanker
og følelser
vanskelig

EKSEMPLER

Kasus1: Depresjon og personlighetsforstyrrelse

Kasus 2: Bipolar lidelse og rusmisbruk

Kasus 3: Bipolar lidelse og PTSD

PSYKOEDUKASJON

Strukturert i gruppe
+
Individuelt og spontant

Undervisning Seksjon allmennbehandling

Undervisning ved Seksjon psykoser

Bøttemodellen

ER KMT EFFEKTIVT?

BEHANDLINGSEFFEKT

Effekt på global fungering/økt funksjon, livskvalitet, reduksjon i grad av psykopatologi, bedring i angstnivå, depressive symptomer, selvfølelse (Svensson & Hansen, 2001), mistillit, fiendtlighet, sosial fungering (Timmermann & Emmelkamp 2005), bruk av mekaniske tvangsmidler (Lykke et al, 2008).

Men, bedringen gjenspeiles nødvendigvis ikke på diagnose (TEDD: Borge et al, 2012).

Redusert bruk av døgntilbud etter to år, og flere i uavhengige boforhold (Svensson og Hansen, 2000).

EFFEKT FOR TERAPEUTEN(E)

Arbeidet med KMT ga større egenaktivitet og selvstendighet i arbeidet ovenfor pasientene, og større trygghet til å gå inn i pasientsituasjonene (Sverdrup et al, 2011).

Erfaringer peker på bedre tverrfaglig samarbeid, utnyttelse av faggruppens ressurser, større helhet i behandlingen, felles språk, tydeligere og mer realistisk ambisjonsnivå, samt bedre dokumentasjon (Oestrich & Holm, 2001).

Empirien viser at kompetansehevende tiltak for personalet ser ut til å ha avgjørende betydning for terapeutkompetanse og kvalitet på den kognitive miljøterapien (Bliksted & Bendix, 2003; L. Borge, Røssberg, & Sverdrup, 2013; Oestrich et al., 2001; Sverdrup, Borge, Angell, & Fyrand, 2011).

VEIER VIDERE...

1. Kompetansebygging og vedlikehold
  - Kontinuerlig veiledning, veilederkompetanse, ferdighetstrening, måling av terapeutkompetanse ([S-KMT](#))
  - Ferdighetstrening i KMT (internt og felles for alle sengeposter)
2. Fleksibilitet og tilpasningsevne
  - Tilpasning til pasientgrupper (som forandrer seg), flytte lokalisasjon, endringer i personalgruppen, ambulerende virksomhet
3. Fornyet fokus på tverrfaglighet som suksessfaktor
  - Tid, arenaer og struktur.
4. Ledelsesforankring
5. Nettverksarbeid
  - [Nettverk for kognitiv miljøterapi på Innherred](#)

Drams Dahl, M., & Jordahl, H. (2015). *Kognitiv miljøterapi. Samarbeid og endring*. Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.

Solbjør, M., & Kleiven, H. H. (2013). *Kognitiv miljøterapi - forskningsbasert kunnskapsammenstilling*. Retrieved from Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid (NAPHA), Trøndelag Forskning og Utvikling: <http://napha.no/content/14663/Kognitiv-miljoterapi---en-kunnskapsoppsummering>

Berge, T., & Repål, A. (2015). *Håndbok i kognitiv terapi*. Gyldendal Akademisk.

Oestrich, I. H., Holm, L., Bech, S., & Lykke, J. (2001). *Kognitiv miljøterapi: at skabe et behandlingsmiljø i ligeværdigt samarbejde*. København: Dansk psykologisk Forlag.

Fredheim, K., N. (2009). The implementation of cognitive milieu therapy in an acute psychiatric ward. *Tidskrift for Norsk Psykologforening*, 46, 161-167.

Sommer, M., & Eilertsen, G. E. (2013). Cognitive milieu therapy in community mental health care – experiences from a qualitative study. *Forskning*, 2(8), 7.

Klinikk for psykisk helsevern og rus

...Et kvalitetsvalg

Takk for oppmerksomheten!

